

LOHJAN PALVELUVERKKO 2018

Kaupunkilaisten antamaa palautetta
Tiivistelmä

SIVISTYSKESKUS

LOHJANSAAREN KOULU

10 Lohjansaaressa asuvaa lapsiperhettä, Lohjan Saariston Nuorisoseura ry., Lohjansaaressa koulun vanhempainyhdistys ry.

- Ei voida perustella taloudellisilla syillä. Lisäkustannuksia syntyy kuljetuksista ja Ristin koulun laajennusinvestoinnista.
- Lakkauttaminen olisi kohtuutonta, koska Lohjansaaressa ei ole mitään muitakaan kaupungin palveluja.
- Pienet oppimisympäristöt ovat pienille lapsille tehokkaimpia ja ympäristöt turvallisimpia.
- Koulun säilyttäminen tukee maaseutu- ja kyläalueen säilymistä elinvoimaisena tulevillekin sukupolville.
- Lakkauttaminen olisi lyhytkatseista aikana, jolloin ympärillä tapahtuvat muutokset ovat nopeita ja arvaamattomia.
- Alueelle on syntynyt uusia yrityksiä ja muuttanut uusia asukkaita, erityisesti lapsiperheitä.
- Uusien alueelle muuttaneiden perheiden keskuudessa on herännyt intoa yhteiseen toimintaan, yhteisen kulttuuriperinnön ja ympäristön säilyttämiseen lapsille, turvallisen kasvuympäristön tarjoamiseen.
- Lohjansaari on säilytettävä nauhakaupungin osana.
- Koulua tulee yhdistysten kanssa yhteistyössä edelleen kehittää alueen palvelujen tuottajana.
- Pienessä kyläkoulussa on lapsille hyvä oppimis- ja kasvuympäristö, edistää heidän tasapainoista ja monipuolista kehitystään.
- Alueelle rakentaa ja muuttaa paljon juuri lapsiperheitä, joille alue on valikoitunut nimenomaan pienen koulun vuoksi, joten koulun lopettamisen perusteena ei voi olla oppilasmäärä.
- Koko koulu ja kyläyhteisö ovat tiivistä porukkaa eivätkä ole valmiita luopumaan koulusta.

SOLBRINKENS SKOLA (ja DAGHEM LABAN)

useita henkilöitä

- Keskustassa toimivat ruotsinkielinen koulu ja päiväkoti ovat olleet tärkeimpiä Lohjalle muuttoon vaikuttaneita syitä. Mikäli keskustan koulu ja päiväkoti suljetaan, harkitaan muuttoa toiselle paikkakunnalle.
- Kaupunki ilmoittaa olevansa kaksikielinen ja panostavansa ruotsinkielisiin palveluihin. Ruotsinkielisyys on valttikortti ja houkutin uusille asukkaille.
- Solbrinkenin koulun voi siirtää Virkkalaan. Ruotsinkielisestä päivähoitotakaan ei ole hyötyä, koska sinne ei pääse silloin kun tarve on ja hoidon taso ei tyydytä.
- Virkkalaan on liian pitkä matka pienelle koululaiselle.
- Lohjan keskustassa on ollut ruotsinkielistä opetusta 140 vuotta – koulua ei saa lakkauttaa.
- Lohja saa valtion rahoja ruotsinkielisyydestä johtuen ja nämä rahat tulisi käyttää ruotsinkielisten hyväksi.
- Muuttovirta Etelä-Lohjalle lisääntyy vuosi vuodelta ja joukossa on myös ruotsinkielisiä.
- Koulua pitää laajentaa, ei lakkauttaa.

- Jos koulu lakkautetaan, kuljetuskulut kasvavat ja lasten koulupäivät pitenevät. Vanhemmat eivät ehdi hakemaan lapsiaan iltapäiväkerhosta vanhempien käydessä pääsääntöisesti pääkaupunkiseudulla töissä.
- Lasten pitäisi saada tasapainoinen ja hyvä startti opiskelulle ja elämälle – keskitetty yhden koulun malli ei ole oikein.
- Koulun lakkautuksen seurauksena täysin ruotsinkieliset perheet muuttavat Lohjalta pois ja kaksikieliset perheet laittavat lapsensa suomenkieliseen kouluun.
- On otettava vastuu pienten lasten arjesta, hyvinvoinnista, mielenterveydestä, sosiaalisista suhteista ja ympäristön hahmottamisesta. Alakoulun on oltava mahdollisimman lähellä lasta.
- Virkkala ei ole Lohjan keskipiste. Liikenneyhteydet ovat paremmat Lohjan keskustaan kuin Virkkalaan. Vanhempien työmatkat suuntautuvat pääsääntöisesti muuhun suuntaan kuin Virkkalaan.
- Lohjan kaupunki voittaa pitkällä tähtäimellä, mikäli sen alueelle muuttaa ja sen alueella kasvaa kielitaitoisia rikkaan ja monipuolisen kulttuurin omaavia ihmisiä.
- Eri alakoulujen välistä kulttuurivaihtoa pitäisi lisätä ja hyödyntää keskustassa oleva ruotsinkielinen koulu paitsi markkinoinnillisesti myös opetusmielessä.
- Lohjan keskustan ruotsinkielinen koulu on Lohjan vanhin koulu, 140-vuotias. Tiloja tärkeämpää lapselle on koulun sijainti, joka mahdollistaa turvallisen koulumatkan ja kanssakäymisen koulukavereiden kanssa.
- Päätöksellä on suora vaikutus verotuloihin, Lohjan imagoon kaksikielisenä kaupunkina, lasten hyvinvointiin, ylläpitokuluihin, Lohjan kulttuurihistoriaan ja vanhempien osallistumiseen lasten koulutoimintaan.
- Oma muuttopäätös olisi jäänyt tekemättä, jos ruotsinkielinen alakoulu olisi sijainnut Virkkalassa.
- Suuret koulukeskukset eivät ole oppilaille hyväksi.
- Ruotsinkieliset lapset eivät tule vähenemään, päinvastoin: monet kaksikieliset perheet haluavat lapsensa ruotsinkieliseen kouluun. On huomattava, että kaksikielisissä perheissä voi lasten virallisena äidinkielenä olla suomi, vaikka lapset tulevat aloittamaan koulunkäynnin ruotsinkielisessä koulussa.
- Lisääntyvät koulukyydit maksavat ja lasten koulupäivät pitenevät.
- Lapset ovat Lohjan tulevaisuus ja ruotsinkieliset oppilaat keskustassa rikkaus.
- Pääkaupunkiseudulla työskenteleminen ja Lohjalla asuminen pienten ruotsinkielisten lasten kanssa kävisi käytännössä ylivoimaiseksi, vaikeuttaisi normaalimittaisen työpäivän tekemistä, pakottaisi kakkosauton hankintaan ja lisäisi päästöjä.
- Miksi ehdottaa ruotsinkielisten palveluiden saamista niin hankalasti käytettäväksi, että käytännön syyt pakottavat perheet laittamaan lapsensa suomenkielisiin päiväkoteihin ja kouluihin? Tämä johtaa pikkuhiljaa myös Källhagenin koulun oppilaspuhjan pienenemiseen. Jos tämä on tarkoitus, asia pitäisi alistaa avoimelle poliittiselle päätöksenteolle.
- Kaksikielisten palveluiden tarjooman tulee olla riittävän monipuolinen, jotta vetovoima säilyy. Koulun uhattu asema luo negatiivisen kierteen, jonka lopputuloksena mainetappio kaupungille ja palvelutaseen heikentyminen.
- Tehostamisen tehokkuus päättyy, kun kehittyminen ja palvelut säästetään ja supistetaan hengiltä.
- Ruotsinkielisten osuus kasvaa ja lisää tilaa tarvitaan, Solbrinkenin laajennuksella voidaan parantaa tilannetta hieman.
- Lasten kuljettaminen päivittäin Virkkalaan pidentäisi lasten ja vanhempien päivää, tuottaisi lisää päästöjä ja pakottaisi lisäauton hankintaan. Vanhemmat eivät ehtisi ajoissa työpaikoilleen. Lohjan keskustassa tarvitaan ruotsinkielistä koulua ja päiväkotia.
- Lasten määrä ruotsinkielisessä päivähoitossa keskustan alueella on kasvanut, mihin suunnitelma siis perustuu?

- Asetetaanko pelkät taloudelliset arvot lasten edelle?
- Oppilasmäärä moninkertaistuisi, luokat kasvaisivat entistä suuremmiksi ja koulumatka kasvaisi kohtuuttoman pitkäksi, jos koulu siirrettäisiin Virkkalaan.
- Lohjalle muuttoa harkitessa oli tärkeä valintakriteeri ruotsinkielisen päiväkodin ja alakoulun läheisyys.
- Miksi ruotsin- ja suomenkielisiä lapsia ei kohdella tasa-arvoisesti? Oman äidinkielen tärkeyttä painotetaan, mutta mistä perheille työkalut, kun harvat turvalliset tyyssijat rikotaan?
- Uuden alakoulun rakentaminen ei ole huono ajatus, mutta sijainnin osalta lienee löydettävissä kompromissi siten, että lapsille ei tulisi kohtuuttomia koulumatkoja.
- Isot laitospäivät jättikoulut eivät ole oikea paikka ala-asteikäiselle lapselle.
- Keskustan ruotsinkielisten määrää ei pelkästään lasten virallista äidinkieltä seuraamalla voi mitata. Moni 'suomenkielinen' lapsi tulee kaksikielisestä perheestä ja ruotsi on yhtä vahva tai vahvempi kieli kuin suomi.
- Valitettava palvelutason huononnuksena ja ikävä signaali suhtautumisesta Lohjan vapaaehtoiseen kaksikielisyyteen
- Lohja on 23.6.2004 tehdyllä kielisitoumuksella sitoutunut tuottamaan ja ylläpitämään palveluja myös ruotsiksi.
- Ruotsinkielisen opetuksen 140-vuotinen perinne vaarassa katketa, jos Solbrinkens skola lakkautetaan.
- Lohjan taajamayleiskaavan tavoitevaiheessa kaupunginhallitus on hyväksynyt tavoitteeksi sen, että yhdyskuntarakenne tukeutuu pääasiassa alakouluverkkoon, jonka yhteydessä toimii esiopetus. Ehdotus alakoulun lakkauttamisesta ei ole enää kaupunginhallituksen tavoitteen mukainen.
- Tarve keskusta-alueen palveluihin on kasvamaan päin, myös ruotsinkielisten osalta.
- Kaupunkistrategian mukainen tavoite on luoda Lohja houkuttelevaksi muuttovoittokunnaksi pääkaupunkiseudun lapsiperheille. Strategian mukaan kaupungin tulee myös turvata tasapainoinen väestörakenne huolehtimalla lapsiperheiden tarpeista ja turvata palveluiden suunnittelussa sekä läheisyys että saavutettavuus. Kaupunkistrategian linjauksia on noudatettava kaikessa kaupungin toiminnassa ja kehittämisessä. Solbrinkens skolan lakkauttaminen on ristiriidassa tämän strategian kanssa. Keskusta-alueen ruotsin- ja kaksikielisen väestön työssäkäynti luo kysyntää nimenomaan keskusta-alueella oleville ruotsinkielisille palveluille.
- Kielipalveluiden turvaaminen on kuntayhteistyön edellytys ja tästä kasvuselementistä ovat valmisteluvastuussa kaikki toimialat.
- Lohjan kaupungin tekemän esiopetus suunnitelman mukaan esiopetus toimii yhteistyössä lähikoulun kanssa. Yhteistyön on oltava tavoitteellista, jatkuvaa ja jokapäiväiseen toimintaan kuuluvaa ja se muodostuu esiopetuspaikan sijainnin ja erityispiirteiden mukaan. Siirtämällä Solbrinkens skolan perusopetus Virkkalaan katkaistaisiin Daghemmet Labanin ja Solbrinkens skolan tiivis yhteistyö ja kasvatuksellinen jatkuvuus.
- Päiväkodin ja koulun yhteistyö lujittaa perheiden ja päiväkodin / koulun välistä vuorovaikutusta ja perheiden välistä verkostoa, mikä puolestaan lisää yhteisöllisyyttä ja edesauttaa muuttajaperheitä integroitumaan uuteen kotikaupunkiin.
- Asuinalueen ja välttämättömien palveluiden etäisyys ei ole arkielämässä pikkuasia.
- Myös opettajien hyvinvointi pitää huomioida, se heijastuu suoraan oppilaiden hyvinvointiin. Pienemmässä ryhmässä opettajalla on aikaa ja mahdollisuus tutustua oppilaisiin. Opetusmenetelmät valitaan usein ryhmäkoon mukaan ja monipuoliset yhteishenkeä kasvattavat opetusmenetelmät vähentävät myös syrjäytymistä ja kiusaamista. Oppimisvaikeuksiin on tärkeää voida puuttua ajoissa ja opettajakunnan on kyettävä koko koulun alue ja

luokkahuone turvallisena. Tähän on pienissä kouluissa ja pienissä opetusryhmissä paremmat mahdollisuudet.

- Opetusministeriö on toimittanut 9.9.2009 eduskunnan sivistysvaliokunnalle selvityksen perusopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen suunnatun rahoituksen käytöstä. Selvityksen mukaan oppilasmäärältään pienemmät opetusryhmät parantavat opettajien mahdollisuuksia puuttua varhain oppimis- ja koulunkäyntivaikeuksiin, opetus- ja työmuotojen monipuolistamiseen, innovatiivisten ja luovien oppimisympäristöjen kehittämiseen sekä oppilaiden erilaisten lahjakkuuksien huomioimiseen. Samoin opetustilanteiden työskentelyrauhaa voidaan näin parantaa.
- Opetusministeriön antaman Perusopetuksen laatukriteerit –suosituksen mukaan ryhmäkokojen tulee olla sellaisia, että opettajalla on mahdollisuus seurata ja tukea oppilaan oppimista ja muuta kehitystä myös yhteistyössä kotien kanssa, edistää ja hyödyntää oppilaiden välistä yhteistyötä sekä käyttää monipuolisia menetelmiä. Opetusryhmien suositeltava enimmäiskoko on 20-25 oppilasta. Opetusministeriön selvityksen mukaan tutkimustulokset osoittavat yhteyden pienen luokkakoon ja hyvän koulumenestyksen välillä. Pieni luokkakoko on merkittävä oppimisen, motivaation ja sosiaalisen pääoman kehittymisen kannalta etenkin koulunkäynnin alkuvaiheessa.
- Kustannusten säästöperuste ei toimi Solbrinkens skolan suhteen, koska vuonna 2009 Solbrinken skola alitti 2 000 eurolla opetushallituksen tutkimuksessa esitetyn pienen koulun oppilaskohtaiset kustannukset.
- Mikäli Solbrinkens skola yhdistettäisiin Virkby skolaan, jouduttaisiin koulukuljetukset järjestämään kaikille nykyisille oppilaille, mikä ei ole ekologisesti eikä ekonomisesti järkevää eikä kuljetusten lisääminen tue terveellisen elinympäristön kehityksen periaatteita.
- Koulutus on sijoitus, joka tuottaa tulosta vuosikymmenien kuluessa: se on sijoitus osaamiseen, lasten terveyteen, fyysiseen kuntoon ym. Koulutuspolitiikka on tärkeintä tulevaisuuspolitiikkaa.

HIIDEN KOULU

Hiiden koulun vanhempainyhdistys, Paloniemen kylätoimikunta

- Palvelujen tulevaisuus on sellainen, minkälaiseksi se tehdään; siitä ei tietoa etukäteen oikein voi kerätä.
- Opetushallituksen kotisivuilla koulujen suunnittelu- ja mitoitusyössä kehoitetaan kuulemaan käyttäjäkunnan tarpeita. Salkutusmatriisi ei sovi arvioimaan vanhoja, hyvin rakennettuja kouluja, joissa ei ole ollut korjaustarpeita. Koulukiinteistöjen arvioinnista ovat unohtuneet pihat kokonaan, vaikka siellä vietetään helposti yli kaksi tuntia päivässä.
- Kustannukset / oppilas pitäisi avata tarkemmin koulukohtaisesti. Onko esim. kiinteistökuiluissa jyvitetty Hiiden koululla olevan vuokralaisen osuus erikseen? Onko vuokratulot tuloutettu koululle?
- Jos pikkukoulujen lakkautussuunnitelmia perusteltaisiin koulukoolla, tulisi laskea koulukoon kustannusvaikutus euroina ja verrata sitä koulujen lakkauttamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Koulukoon kasvattaminen voi olla kustannusvaikutuksiltaan tappiollinen.
- Hiiden koulun toiminnallinen kapasiteetti on todellisuudessa huomattavasti enemmän kuin selvityksessä mainittu 35.
- Oppilassuunnitteiden mukaan oppilasmäärä putoaisi n. 60%:iin. Mitkään selvityksen muut väestösuunnitteet eivät tue tätä näkemystä.
- Paineet Rouston koulun laajentamiselle vähenevät, kun muistetaan Hiiden koulun olemassaolo. Hiiden koulun oppilaaksiottoaluetta voi laajentaa ilman lisääntyviä kuljetuskustannuksia.

- Hiiden koulun 'koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoyksikkö' sisältää sen, että terveydenhoitaja käy koululla kerran kuussa pari tuntia. Toiminnan lakkauttaminen ei toisi suuria säästöjä.
- Kehittäminen ja keskittäminen on virheellisesti ymmärretty synonyymeiksi. Tutkimusten mukaan koulun lakkauttaminen kylältä lisäisi kylältä muuttoa ja vähentäisi kylälle muuttoa, hävittäisi yhteisön identiteettiä ja lisäisi koulun ja yhteisön välistä etäisyyttä.
- 'Oppilaan kokoinen koulu' on määriteltävä uusimpien tutkimustulosten mukaan: kyläkoulut ovat erinomaisia oppimis- ja kasvuympäristöjä.
- Selvityksessä arvioidaan koulukuljetuskustannusten lisääntyvän 3 500 eurolla vuodessa, jos Karstun ja Hiiden lapset kuljetettaisiin Roution koululle. Sivistystoimen tilaverkkoselvityksessä (2009) esitettiin kuljetuskustannusten lisääntyvän 68 000 eurolla vuodessa. Millaiseen laskentamalliin luvut perustuvat?
- Investointikulujen osalta on jätetty huomioimatta korkokulut. Lainarahalla investoinnit ja muutosremonttikulut ovat kuitenkin vuosikustannus, joka koroissa helposti ylittää oletetut säästöt henkilöstö- ja kiinteistökuluissa.

ASEMAPELLON KOULU

kolme henkilöä

- Yhtenä kriteerinä asuinalueita valitessa on ollut se, että alakoulu sijaitsee turvallisen kävelymatkan päässä kotoa. Lapset voivat kulkea turvallista reittiä kavereiden kanssa kouluun, jossa viihtyvät niin oppilaat kuin opettajat.
- Turvallinen koulumatka lapsille on lapsiperheissä ehkäpä jopa painavin syy hakeutua tietyille asuinalueille.
- Asemapellon koulun oppilaat on esitetty sijoitettavaksi Ojaniitun ala-asteelle ja Mäntynummen koulukeskukseen. Mäntynummen mahdollisia laajennuskustannuksia ei ole palveluverkkoselvityksessä esitetty ollenkaan.
- Selvityksestä puuttuvat Asemapellon oppilaiden koulukuljetuskustannukset.

MAKSJOEN KOULU

Maksjoki-Seura ry. sekä 5 henkilöä

- Maksjoen koulun oppilaskohtaiset kulut ovat reilusti alle kaupungin keskiarvon.
- Koulu on alueen identiteetin kannalta oleellinen ja välttämätön kokoontumis- ja kulttuuripaikkana.
- On laadittava kauaskantoinen kouluohjelma, jolla varmistetaan kasvavalle asuinalueelle muuttavien ja muuttaneiden lapsiperheiden viihtyvyys ja odotusarvojen täyttyminen. Palveluverkkoselvitys on laadittu salamyhkäisesti äärimmäisen epädemokraattisella tavalla seutukunnan aktiivisia asukkaita kuulematta.
- Olisi laadittava parempi selvitys siitä, kuinka paljon luokkien ryhmäkokojen suurentaminen tulee tulevaisuudessa maksamaan. Sosiaaliset ongelmat tulevat kasvamaan, tulee erityis- ja tarkkailuluokkien tarvetta, mistä niihin palkataan työntekijöitä? Paljonko opettajien kasvavat sairaslomamäärät maksavat kaupungille? Isoon joukkoon hukkumisesta seuraa eristäytymistä yhteisöstä, päihdeongelmaa, rikollisuutta. Mistä näihin tarpeisiin otetaan rahat?
- Maksjoen koulun tilat on mitoitettu koulukäyttöön eivätkä ole lainkaan sopivat tilat päiväkodiksi. Kuinka paljon tilojen muuttaminen tulee maksamaan, missä tästä on selvitys ja euromäärät?

- Maksjoen koulua ympäröivä alue on vanhaa okt-aluetta ja alueella asuu paljon iäkästä väestöä. Kun iäkkäämpi väestö ei enää kykene asumaan omakotitalossa, kuka nämä talot ostaa? Alue, jossa kaikki palvelut ovat lähellä, varmasti kiinnostaa lapsiperheitä.
- Kulut oppilasta kohden ovat alhaisimmista päästä ja pienessä koulussa tehostuu yhteisöllisyys ja tiimityö.
- Tämän säästöviikityksen seurauksena meillä on kohta huomiotta jääneitä lapsia liian isoissa laumoissa, joita mikään ei pysty enää hallitsemaan. Riittääkö raha antamaan tukiopetusta tai perustamaan erityisryhmiä? Miten opettajat jaksavat?
- Miksi 'Maksjoen yliopisto' on ensimmäisenä lakkautuslistalla, vaikka siellä ei tarvita turhia osastoja ja vain kaksi oppilasta tarvitsee koulukyytiä?

RAUHALAN KOULU

kolme henkilöä

- Oppilaiden siirto Järnefeltin kouluun on ala-arvoista lapsuuden ja lapsien väheksyntää. Pienillä ala-astelaisilla pitäisi olla oman ikäryhmän seuraa ja turvallisuuden tunnetta.
- Alakoululaisten siirto yläkoulun tiloihin on järjen köyhyyttä, lapsilla täytyy olla mahdollisuus olla lapsia mahdollisimman pitkään. Jo nyt Rauhalan koulu on turhan lähellä yläkoulua.

KARSTUN KOULU

Karstu-Karkaliseura, Karstun koulun vanhempainyhdistys

- Kunnan palvelut ovat kuntalaista varten. Haja-asutusalueen palvelujen säilyttäminen ja niiden kehittäminen puuttuvat selvityksestä kokonaan.
- Karstun koulun oppilasmäärä on kasvussa, sillä Karstun seudun maanomistajat ovat myyneet omakotitontteja ja Paloniemen, Roution ja Rajatorpan alueiden lähes valmiit uudet kaavat tuovat kyseisille alueille merkittävästi lisää asutusta.
- Kyläkoulun oppilailla on lyhyet kuljetukset sekä matkojen pituuden että erityisesti niiden keston osalta. Haja-asutusalueella koulukuljetuksia voidaan selkeästi ja parhaiten vähentää, jos tiehallinto parantaisi teiden turvallisuutta.
- Pienessä koulussa vältytään monilta välillisiltä lisäkustannuksilta mm. koulukiusaamisten ja sosiaalisten ongelmien käsittelyssä.
- Koulujen kuntoluokitukset ovat virheellisiä eikä niissä oteta huomioon kokonaisuutta. Karstun koulussa on myös kaksi vuokrahuoneistoa ja liikuntatilat, joista kaupunki saa tuloja.
- Koulu on kylien sydän, mikä tulee huomioida päätöksenteossa, jos halutaan pitää kylät elinvoimaisina ja houkuttelevina.
- Monipuolinen kouluverkosto olisi Lohjan vetovoimaisuuden kannalta hyvä ratkaisu, sillä monet haluavat ehdottomasti laittaa lapsensa pieneen kouluun ja muuttaa maalle haja-asutusalueelle.
- Talouden kannalta ei voi olla järkevää, että hyväkuntoiset koulut lopetetaan ja velkarahalla rakennetaan taajamiin lisää koulutiloja ahtaille tonteille ja suuriin ryhmiin.

LEHMIJÄRVEN KOULU

yksi henkilö

- Koulun kunto ja toiminnallisuus ovat Lohjan koulujen huipputasoa. Koulu on kooltaan juuri sopiva pienille koululaisille ja luokkakoot ovat ala-asteelle ideaaliset.
- Väestönkasvu on tulevaisuudessa suhteellisesti voimakkainta juuri kaupungin pohjoisosissa.

- Kustannukset oppilasta kohti ovat selkeästi alle kunnan keskiarvon. Kustannussäästöjä tulisi ainoastaan, jos kiinteistö saataisiin myytyä. Nämä säästöt häviävät kuitenkin, jos oppilaita vastaanottavaa koulua joudutaan laajentamaan, kuten jouduttaisiin tekemään. Kumpaan kannattaisi laittaa rahaa, täysin kelpollisten seinien uusimiseen vaiko opetuksen parantamiseen tavalla tai toisella?
- Lehmijärven koulun oppilaat on esitetty sijoitettavaksi Perttilän ala-asteelle ja Mäntynummen koulukeskukseen. Selvityksessä mainitaan, että Perttilän koulua voidaan laajentaa, mutta ei ole esitetty minkäänlaista kustannusarviota laajentamiselle. Mäntynummen laajennuskustannuksia ei ole myöskään esitetty ollenkaan.

PULLIN KOULU

yksi henkilö

- Pullin koulun oppilaat on esitetty sijoitettavaksi Perttilän ala-asteelle ja Mäntynummen koulukeskukseen. Selvityksessä mainitaan, että Perttilän koulua voidaan laajentaa, mutta ei ole esitetty minkäänlaista kustannusarviota laajentamiselle. Mäntynummen laajennuskustannuksia ei ole myöskään esitetty ollenkaan.

YLEISTÄ

Lohjan Kylät ry., Osuniemi-seura ry., useita henkilöitä

- Koska liikenne on pahimpia saastuttajia, Lohjan tulisi säilyttää sekä hyvä lähipalveluverkosto että toimiva julkinen liikenne eri taajamien ja keskustan välillä.
- Kouluverkon kehittämissuunnitelmaan kuuluu runsaasti lisärakentamista ja täysin kuranttien kiinteistöjen jättämistä nolla- tai vajaakäytölle. Kyläkoulujen lakkauttaminen sekä uusinvestoinnit tuovat vähintään 8 miljoonan lisäkustannukset, vaikka laskelmiin ei ole otettu mukaan mm. kasvavia kuljetuskustannuksia. Lisäksi selvityksen laskelmissa on varsin optimistisesti oletettu, että lakkautettavat kyläkoulukiinteistöt saadaan myydyksi välittömästi ja hurjaan hintaan. Ehdotuksen todelliset kulut kahdeksan vuoden ajanjaksolle ovat siis todennäköisimmin yli 10 miljoonaa kuin alle.
- Rahaa säästyy eniten, kun ei tehdä mitään, vaan operoidaan nykyisellä kouluverkolla. Miksi korjata jotakin sellaista, joka ei ole rikki?
- Kolmen yläasteen malli olisi looginen, koska ylikapasiteettia on nimenomaan yläasteilla.
- Virkamiesten tehtävänä on tuottaa ratkaisuskenaarioita, joiden pohjalta poliitikot sitten tekevät päätöksiä. Nyt saa helposti sellaisen vaikutelman, että päätöksiä on jo tehty, tai ainakin niiden tekoprosessiin yritetään vaikuttaa.
- Konkreettisten toimenpiteiden esittäminen jättäen pois merkittäviä toimenpiteisiin liittyviä kustannuksia on hyvän hallintotavan vastaista toimintaa.
- Jos kouluverkkoa kehitetään selvityksen esittämällä tavalla, maksaa se tarkasteluajankohtana 2010-2018 7,6-11,1 Me. Oma laskelma toimenpiteiden säästöistä ja kustannuksista (palautteen liitteenä), josta käy ilmi, että säästöjen sijaan tuleekin merkittäviä lisäkustannuksia.
- Kesällä 2004 vahvistetun haja-asutusaluestrategian linjauksia on toteutettava tekemällä päätös kaikkien vielä haja-asutusalueilla toimivien koulujen säilyttämisestä kaupungin omistuksessa ja koulukäytössä. Välittömästi on käynnistettävä suunnittelutyö näiden koulujen kehittämiseksi monipuolisiksi asiakaspalveluiden tuottajaksi maaseutualueilla.
- Koulujen lakkauttamista ei voida perustella taloudellisilla syillä. Kiinteistömenojen ja opettajanvirkojen vähennyksinä saavutettaisiin vain vähäiset säästöt. Kuljetuskustannukset saattaisivat kuitenkin kasvaa huomattavasti. Yhdenkään koulun lakkauttamista ei voida toteuttaa ilman lisäinvestointeja kouluun, jonne oppilaat siirrettäisiin.

- Kylän pitää elävänä juuri oma koulu, kylän keskus ja sydän.
- Kyläkoulujen lakkauttamiselle ei löydy myöskään pedagogisia perusteita, sillä oppimistuloksissa ei ole havaittu eroa suurten ja pienten koulujen välillä. Ongelmien ennaltaehkäisy on parasta säästämistä.
- Toimivien koulujen sulkeminen lyhyen tähtäimen säästöjen vuoksi on lyhytnäköistä myös siksi, että oppilasmäärät Lohjalla ovat hienoisessa kasvussa.
- Kyläkouluilla on erittäin suuri merkitys vireästi ja vuorovaikutteisesti toimivalla maaseudulla. Koulut turvaavat myös muita kuin koulupalveluita. Kylä- ja asukastoiminta on tärkeä voimavara, jonka toimintaedellytyksiä pitää parantaa.
- Lähikasvatus, tuttu ympäristö, siedettävä koulupäivän pituus, koulukiusaamiseen heti reagoiva ja turvallinen ympäristö ovat niitä turvallisia elementtejä, joita jokainen lapsi tarvitsee. Koulutiet olisi saatava turvallisemmiksi valaistuksella ja kevyenliikenteen väylien rakentamisella.
- Kehityshäiriöisten lasten koulunkäynnin kehittäminen on jätetty liian vähäiselle huomiolle.
- Lähiliikuntapaikkojen olemassaolo lisää asukkaiden, niin lasten, nuorten kuin aikuistenkin, omaehtoista liikkumista edistäen terveyttä ja hyvinvointia.
- Ulkoliikuntapaikkaverkosto on hyvin laaja, alueellisestikin melko kattava, mutta tasoltaan korkeintaan välttävä.
- Käyttäjä, lohjalainen veronmaksaja, ja hänen mielipiteensä on kutakuinkin unohdettu. Virkamiesten olisi järjestettävä eri kaupunginosien (tai edes yhteisiä) tilaisuuksia, joissa eri hallinnonalojen vastuuhenkilöt kertoisivat lohjalaisille avoimesti suunnitelmansa ja perustelunsa. Olisi erinomainen mahdollisuus käydä keskustelua ennen seuraavia kunnallisvaaleja. Päätösten tulisi olla palvelujen lopullisen käyttäjän eli lohjalaisen veronmaksajan, rahoittajan, toiveiden mukaisia. Avoimessa yhteiskunnassa myös päätösten tulee olla läpinäkyviä.
- Kaupungin päättäjiltä ja virkamiehiltä toivotaan avarakatseisuutta ja asukkaiden, järjestöjen, asukasyhdistysten jne. antaman tarkentavan palautteen ennakkoluulotonta tarkastelua ja niiden huomioon ottamista päätöksiä tehtäessä.

MUUT TOIMIALAT

yksi henkilö

- Virkkalan terveyskeskus tulisi ehdottomasti säilyttää. Väestöpohja on tiheä, noin 9000 ihmistä on terveyskeskuksen kevyen liikenteen ulottuvilla. Laboratorio tulisi palauttaa, sillä odotusajat keskustan laboratorioon ovat usein pitkät. Lisäksi näytteet liikkuvat helpommin kuin sairaat ja paastonneet ihmiset. Myös liikenne vähenisi.

Suninhaka-seura

- Terveyskeskuksen siirtoa vastustetaan pois Virkkalasta.
 - a. Avosairaanhoidon siirto Virkkalasta pois Tynninharjulle ei kuulosta säästötoimenpiteeltä, koska vaatii myös Tynninharjulle lisärakentamista.
 - b. Palveluiden siirto kasvattaa kuljetuskustannuksia ja ei ole ekologinen ratkaisu. Kaikki lähipalvelut ovat ekologisista. Lohjan pitäisi panostaa enemmän eko-ajatteluun, muutoinkin kuin juhlapuheissa.
 - c. Sairaalalle ei myöskään ole kunnollista kuljetusta tällä hetkellä Virkkalasta.
 - d. Kannatetaan mieluummin Etelä-lohjan sairaanhoidon parantavia toimenpiteitä kuten laboratorio-palvelujen palauttaminen.
 - e. Terveyskeskukset ovat ehkäisevän terveydenhoidon perusta. Niiden kynnyksellä pitää olla matalalla. Tämä toteutuu parhaiten lähipalveluilla paikallisissa terveyskeskuksissa.
 - f. Oman terveyskeskuksen menettäminen vähentää alueen kiinnostavuutta haluttuna asuinalueena uusille ja myös vanhoille asukkaille. Virkkalan alueelle on muuttanut paljon nuoria hyvätuloisia perheitä.
- Ammatilliset perhekodeit
 - g. Voitaisiko sijoittaa mieluummin jo valmiiksi tyhjillään olevaan Kirkniemen kouluun mieluummin kuin tyhjentää Maksjoen koulu?
- Joukkoliikenne
Pitää huomioida hyvät yhteydet palveluihin. Tynninharjun sairaalalle/terveysasemalle ei pääse linja-autolla kuin harvakseltaan.
Etelä-Lohjan alueella bussien olisi syytä kulkea muualla kuin pääväylillä.
Jos terveyskeskuspalveluja heikennetään Virkkalassa, joukkoliikenteeseen panostaminen pitää olla moninkertainen nykyiseen verrattuna.
- Samoin terveydenhoidossa keskittäminen ja uusien tilojen rakentaminen on kuin itsetarkoitus. Mikään keskittämistä puoltavista perusteluista ei pidä paikkaansa. Helsingissä on suurimmat terveydenhoidon keskittymät, suurimmat ongelmat ja suurimmat terveydenhoidon kustannukset. Keskittäminen tarkoittaa käytännössä usein ongelmien kasautumista ja pahenemista. Suomalaiset toimivat parhaiten pienissä yksiköissä.
- Arvo- ja tavoitekeskustelu puuttuu suunnitelmasta kokonaan. Halutaanko edustavuutta vai palveluja, ekologisuuksi vai valtakeskittymiä? Halutaanko demokratiaa vai keskitettyä päätöksentekoa, joka on poissa julkisuudesta? Onko missään asiassa otettu huomioon, että gallupeissa 70 % suomalaisista haluaa säilyttää hyvinvointipalvelut, vaikka verot nousisivat. Paras koululaitos (Suomi) ja paras terveydenhoito (Japani) ovat julkisen sektorin palveluja, joita pitäisi kehittää, ei huonontaa, kuten palveluraportti ehdottaa.

Osuniemi-seura

- Kevyenliikenteen väylästöä tulisi kehittää tasapuolisesti koko Lohjan alueelle, myös sen raja-alueille, kuten esim. Raaseporin, Inkoon ja Siuntion suunnilla. Nykyisen, paikoin kehnon kevyenliikenteen väylästön kehittäminen tulisi olla yksi tärkeä osa Lohjan alueen palveluverkoston kehittämistä. Kevyenliikenteen väylästöä parantamalla voidaan sekä parantaa liikenneturvallisuutta että edistää kuntalaisten terveyttä luomalla paremmat edellytykset hyöty- ja vapaa-ajan liikunnan harrastamiselle.
-
- Yhdyskuntasuunnittelussa ja rakennetun ympäristön jokapäiväisessä huollossa voidaan vaikuttaa merkittävästi ihmisten hyvinvointiin.
-
- Yhdyskunnan fyysiseen ympäristöön liittyvät ominaisuudet eivät automaattisesti aiheuta hyvinvointia vaan pikemminkin tarjoavat edellytyksiä tai mahdollisuuksia, joita hyödyntämällä kuntalaiset voivat lisätä omaa hyvinvointiaan.
-
- Terveyspalvelujen saatavuus kaikissa ikäluokissa on pidettävä lähipalvelujen tasolla. Virkkalan terveysasemaa on uudistettu ja korjattu eivätkä sen asiakkaat koe esim. odotustiloja mitenkään puutteellisina. Eivät pääterveysaseman päivystyksen odotustilat ole sen viihtyisämpiä ? päinvastoin! Ne ovat jopa ankeammat ja askeettisemmat. Myös päivystyksen jonotusajat ovat arvaamattoman pituiset ja koettelevat sairastuneen potilaan vointia. Seuraamalla paikallislehtien palstoilla käytävää keskustelua, on voinut havaita, että eniten huomautettavaa on ollut pääterveysaseman toiminnoista.
-
- Taajama-alueille rakennetut seniori- ja palvelutalot on rakennettu lähelle hyviä terveyspalveluja. Niiden asukkaat ovat valinneet asuinpaikan juuri niiden hyvän saatavuuden vuoksi. Haja-asutusalueiden asukkaat, myös jo ikääntyneemmät, kokevat erityisen tärkeäksi lähellä sijaitsevat palvelut. Pienituloiset eläkeläiset ja lapsiperheet, joilla ei ole omaa autoa käytettävissä, joutuvat jopa taloudelliseen ahdinkoon tilanteessa, missä pitkäaikainen sairaus yllättää ja joutuu usein kulkemaan pitkiä matkoja julkisilla kulkuvälineillä tai niiden heikon saatavuuden vuoksi joutuu turvautumaan taksikyyteihin. Sairausvakuutuksesta korvattavien kulujen omavastuuosuudet ovat pienituloisille kovin korkeat, kun niitä kertyy useita.
-
- Taajamien ulkopuolella asuvien seniori-ikäisten kulkeminen terveyspalveluiden luokse on usein julkisen liikenteen puuttuessa oman auton käytön varassa. Keskusta-alueiden ruuhkautuessa voi ikääntyneellä henkilöllä olla vaikeuksia selviytyä nykyisenkaltaisesta hektisestä liikennekulttuurista. Tämä vaikeuttaa pääsyä palvelujen luokse. Lähipalvelujen helpommalla saatavuudella voidaan paremmin tukea ikääntyvien kuntalaisten pärjäämistä omassa kodissaan sen sijaan, että he joutuvat varhemmin turvautumaan ulkopuolisen avun hankkimiseen. Tukemalla ikäihmisten omatoimisuutta ja asumista omassa kodissaan voidaan saavuttaa suuria säästöjä jo lähitulevaisuudessa.
-
- Virkkalan terveysasema on kehityskelpoinen yksikkö, jonka alasajoa ei tule edes harkita.

Lohjan Kylät ry

- Laadukkaiden terveystalvelujen saatavuus tulee taata kaikille koko laajenevan Lohjan alueen asukkaille. Jos terveystalveluverkostoa joudutaan supistamaan terveystalveluiden laadun turvaamiseksi, on varmistettava joko julkista bussiliikennettä kehittämällä tai muulla tavoin näiden terveystalveluasemien vaikutusalueella asuvien kulkeminen pääterveystalveluasemalle.

Karstu-Karkali -seura

- Länsi-Lohjalaisten terveystalveluasema on nykyisin Tynninharju. Joudumme kulkemaan kahden toimivan terveystalveluaseman ohi kolmanteen. Julkiset kulkuyhteydet ovat heikot. Kesäaikaan vielä surkeammat, kun koulubussit eivät kulje. Valtuuston päätös kuntalaisten mahdollisuudesta valita terveystalvelu on hyvä. Länsi-Lohjan asukkaille paras paikka on pääterveystalveluasema, koska samasta paikasta saa kaikki terveystalvelut (laboratorio, röntgen) ja sinne pääsee kohtalaisen hyvin.
- Joukkoliikenteen osalta palveluverkkoselvityksessä ei ole huomioitu haja-asutusalueiden osalta selviä puutteita. Selvitys on hyvin taajamakeskeinen tältäkin osin.